Nº. 85.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 24 OCTOBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het besluit van Z. Exc. den Heere Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie *Noord-Braband*, van den 15. October 1850, C. Nº. 11 (*Provinciaalblad* nº. 144), houdende herinnering aan de verpligting tot *suppletoire aangiften voor de Personele Belasting over* 1850/51.

Brengen den inhoud van gem. besluit bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen, waartoe hetzelve alhier volgt:

DE STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE NOORD-BRABANT, gelet op de resolutie van Zijne Excellencie den Minister van Financiën, de dato 12 Augustus 1833, nº. 34, (verzameling nº. 154), houdende onder anderen bepaling, dat in den loop van elk dienstjaar, door de plaatselijke Besturen, bij openbare afkondiging, de ingezetenen zullen worden herinnerd aan het voorschrift van de artikelen 27 en 42 der wet op de personele belasting, van den 29 Maart 1833 (*Staatsblad* nº. 4), opzigtelijk de belasting naar tijdsgelang en de suppletoire aangiften.

Herzien de resolutie van den 23 December 1843, nº. 57, (verzameling 1844, nº. 8), houdende voorschriften nopens de wijze van administratie en invordering der Directe Belastingen.

Heeft goedgevonden en verstaan:

De stedelijke en plaatselijke Besturen in dit Gewest te verzoeken, den ingezetenen, even als in voorgaande jaren, bekend te maken, dat op hen, overeenkomstig bovenaangehaalde wetsbepalingen, de verpligting rust, om, bijaldien zij eenige der voorwerpen van de *zes* grondslagen der personele belasting, in den loop van dit dienstjaar in gebruik stellen, deswege de vereischte aangifte te doen, en wel wegens:

1º. Het betrekken of van mobilair voorzien van een perceel, hetwelk *op den 15 Mei dezes jaars* niet in gebruik was.

2º. Het verder in gebruik nemen van een woonhuis, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van artikel 26 § 2 der wet bepaald, vroeger door een huisbewaarder bewoond.

3º. Het verlaten van een perceel, met wegvoering van alle roerende goederen en zonder achterlating van eenen huisbewaarder, en het betrekken van een ander, dat niet bewoond was.

4º. Het in gebruik stellen van dienst- of werkboden, gelijk mede van paarden of de zoodanige derzelven, welke aanvankelijk tot onbelastbare of minder belastbare einden aangelegd of gebezigd, thans tot belastbaar of hooger belastbaar gebruik overgaan.

En zal deze in het *Provinciaal Blad* worden opgenomen, ten fine als voormeld, en een afdruk aan ieder der Arrondissements-Directeurs te 's *Hertogenbosch* en te *Breda* worden geëxpediëerd, tot informatie.

'S HERTOGENBOSCH, den 15. October 1850.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
A. J. BORRET.

En manen Burgemeester en Wethouders, de daartoe in de termen vallende inwoners aan, om daarop te attenderen, ten einde schadelijke gevolgen te voorkomen.

BREDA, den 22. October 1850.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten October.

Op nieuw wordt van eene vervroegde bijeenroeping der Wetgevende Vergadering gesproken. Een in de *Constitutionnel* geplaatst artikel, door dr. *Vernon* onderteekend, en dat de betrekkingen tusschen den President en den generaal *Changarnier* tot onderwerp heeft, zou de aanleiding daartoe geven.

— Tusschen de heeren *Thiers* en *Guizot*, ofschoon beide het geslacht van *Orléans* toegedaan, nogtans langen tijd op het staatkundig terrein wederzijdsche mededingers en tegenstanders, schijnt het tot eene zekere overeenstemming gekomen te zijn. Men schrijft hun de gezindheid toe, om, met vereenigd overleg, mede te werken tot de verlenging van het gezag, gedurende vier jaren, in de handen van den tegenwoordigen Voorzitter, waaraan ook de heer *Berryer* zijne goedkeuring zou gegeven hebben. Aan de hertogin *van Orléans* zou de eer toekomen van die staatkundige verbroedering. De Orleansgezinden kunnen wel daarmede tijd zoeken te winnen, ten einde voor den graaf *van Parijs*, thans nog een twaalfjarigen knaap, ter geschikter gelegenheid, het vertrouwen van Frankrijk in te roepen. Maar daarvan zou evenzeer het gevolg kunnen zijn, dat inmiddels *Lodewijk Napoleon* zich zoo vast aan het bestuur klemde, dat er voor den tak van *Orléans* weinig kans bestond, om in zijnen vorigen luister hersteld te worden.

— De Voorzitter der Republiek heeft de schilderij van den beroemden *David*, den togt van den generaal *Bonaparte* over de Alpen voorstellende, aan het museum voor het Louvre ten geschenke gegeven.

— Te Toulon heeft zich ruim duizend man infanterie van linie op het stoomfregat *le Sané* en de stoomkorvet *le Véloce* ingescheept, welke schepen naar Civita Vecchia bestemd zijn. De versterking van troepen, naar den Kerkelijken Staat bestemd, wordt op vijfduizend man geschat.

— De luchtschipper *Poitevin* heeft hier eenige dagen geleden, met goeden uitslag, een zonderlingen togt met den luchtbol gedaan; aan het schuitje hingen namelijk, door een zoo veel mogelijk aan het oog onttrokken toestel, drie paardrijdsters met vleugels op der rug en kroonen in de hand, de arme schepsels moesten personen uit de oude fabelhistorie voorstellen. Het toeschouwende publiek was opgetogen van bewondering!

— Aan het Parijsche ministeriële blad *la Patrie* wordt onder dagteekening van den 7den dezer gemeld:

«In weerwil van de pogingen der Fransche diplomatie om eene verzoening te bewerken, heeft de heer *Pinelli* zijne passen gevraagd en Rome verlaten; alle onderhandelingen zijn bij gevolg afgebroken. Het door de Piemontesche bisschoppen in hunne bijeenkomst te Villanovetta vastgestelde adres aan den Paus, is te Rome aangekomen en aan *Pius IX* overhandigd. Het is zeer te vreezen dat het door den Paus daarop te geven antwoord van dien aard zal zijn, dat de bestaande moeijelijkheden daardoor nog vergroot worden.

«Men ziet binnen drie dagen de afkondiging te gemoet van de organieke gemeentewet, en verwacht zeer kort daarna die van de wet op de organisatie van de staatsconsulta. Die wetten zijn zoo dikwerf herzien, omgewerkt en gewijzigd, dat het moeijelijk na te gaan is welke de strekking daarvan zijn zal. De eerste ontwerpen behelsden onderscheiden vrij liberale bepalingen; de veranderingen die zij ondergaan hebben zijn echter niet bekend.

«De Romeinsche regering heeft ten laatste hare toestemming gegeven tot het aanleggen van ijzeren spoorwegen in de Kerkelijke Staten. Eene maatschappij, met den prins *Torlonia* aan het hoofd, heeft zich gevormd om onderscheiden spoorweglinien tot stand te brengen."

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 57,95; 5 pCt. 93,50; Rom. Leening 78⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten October.

Van het oorlogstooneel in het noorden is weinig nieuws. Het Sleeswijk-Holsteinsche leger zal aanzienlijk versterkt worden. De Denen blijven hunne stellingen versterken. De Holsteinsche voorposten hebben 3 Denen krijgsgevangen gemaakt. Het opgeligt zijn van een' geheelen Holsteinschen wachtpost van 25 man, door de Denen, bevestigt zich niet.

Bij het Deensche leger zijn meer dan 600 decoratiën uitgedeeld, alsmede eenige Russische decoratiën der St. Anna-orde.

— Volgens berigten uit Wilhelmsbad, van den 18den, schijnen, door tusschenkomst van twee leden van het hof van appel, de voorstellen van *Elvers* nu weder gevolg te zullen hebben, en laat het zich aanzien, dat een der hoofdbeletselen voor het herstel van een' geregelden staat van zaken, eerlang uit den weg geruimd zal zijn.

Intusschen gaat het zamentrekken van Pruissische troepen aan de Keur-Hessische grenzen voort, en, volgens een berigt uit Aschaffenburg, van den 16den, heeft ook het tweede Beijersche legerkorps bevel, zich marschvaardig te houden.

— Volgens een dagblad, zou de Bondsvergadering in eene harer laatste zittingen een besluit nopens Baden genomen hebben. Dit rijk zou, met inbegrip van Rastatt, binnen drie maanden door de Pruissische bezetting ontruimd moeten zijn, terwijl tevens in dienzelfden tijd de Badensche militairen huiswaarts teruggekeerd zouden zijn.

— Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Frankfurt van den 19den dezer gemeld, dat de bondsvergadering ten aanzien der Badensche aangelegenheden een besluit genomen zou hebben, volgens hetwelk het groot-hertogdom, met inbegrip der vesting Rastatt, binnen drie maanden geheel door de Pruissische troepen zou moeten ontruimd worden, en binnen dienzelfden tijd de thans naar Pruissen verplaatste Badensche troepen naar hun vaderland zouden moeten terugkeeren. Gelijktijdig zou bepaald zijn, dat het in Vorarlberg staande Oostenrijksche legerkorps ter beschikking van den Groothertog van Baden zoude blijven. Deze mededeeling schijnt nadere bevestiging te behoeven.

— Den 14den is het vonnis tegen de Leipziger hoogleeraren *Haupt*, *Jahn* en *Mommsen*, wegens deelneming aan den opstand in Mei 1849, bekend gemaakt. *Jahn* is vrijgesproken, doch *Mommsen* en *Haupt* zijn tot eene gevangenis van 9 maanden en 1 jaar veroordeeld.

— De Koning van Wurtemberg is den 14den te Stuttgardt teruggekomen; op de terugreize van Friedrichstadt, had Z. M. den weg genomen over Bregenz en aldaar de dagen van den 10den en 11den met den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Beijeren doorgebragt; op een' toast, bij een der middagmalen, door Zijne Wurtembergsche Majesteit op het Oostenrijksche leger uitgebragt, was door den Keizer ten antwoord gegeven: «Ik dank u voor mijne dappere soldaten. Zij en ik kunnen zich niet dan vereerd gevoelen, met zulke dappere bondgenooten als uwe troepen ten strijde te gaan."

— Het Oostenrijksch legerkorps in Boheme, onder de bevelen van den aartshertog *Albrecht*, bestaat thans uit vijf en tachtigduizend man der meest geoefende troepen. Een deel van het in het Vorarlbergsche gekantonneerde legerkorps zal denkelijk naar het Benedeninnthal verlegd worden.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat van regeringswege aan de redactien der dagbladen zou verboden zijn, eenig berigt wegens militaire bewegingen te plaatsen. De aanleiding daartoe zijn geruchten wegens het oprukken van troepen, ter zake van de Duitsche aangelegenheden."

— Koning *Otto* van Griekenland keert denkelijk den 14den dezer naar zijne Staten terug.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten October.

Door Zijne Majesteit den Koning is op het adres der Tweede Kamer het volgende geantwoord:

«MIJNE HEEREN!

«De gevoelens in dit adres uitgedrukt, worden door Mij op hoogen prijs gesteld. Zoodanige gewenschte overeenstemming tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging voorspelt eene gelukkige volbrenging van de gewigtige taak, welke op beide rust. Zij geeft de gegronde hoop, dat de belangen van het Vaderland, door eendragtige zamenwerking, krachtig zullen worden bevorderd."

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is verslag uitgebragt omtrent de geloofsbrieven van de heeren *Ypeij* en *van Lynden*, nieuw benoemde leden uit de kiesdistricten Leeuwarden en Arnhem. Die leden hebben, na toegelaten te zijn, de gebruikelijke eeden afgelegd en zitting genomen.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren twee Koninklijke boodschappen ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen met daarbij behoorende memorien van toelichting, betrekkelijk de vaststelling der begrooting van de Algemeene Landsdrukkerij voor 1851, en het vaststellen van bepalingen omtrent het bouwen, planten en maken van andere werken binnen zekeren afstand van de vesting-werken van den Staat. Nog is door den Hoogen Raad der Nederlanden ingezonden eene lijst van aanbeveling van zes kandidaten, waarop bij het opmaken eener nominatie ter vervulling der vacature in dien raad, door het aan den heer Mr. *Th.* baron *van Herzeele*, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag ontstaan, zal kunnen worden acht geslagen. Op die lijst zijn gebragt de navolgende heeren: Mr. *J. A. Mutsaers*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, oud-minister van het departement voor de Zaken der Roomsch-katholijke Eeredienst en oudkantonregter; Mr. *M. Wiardi Beckman*, raadsheer in het hof van Noordholland; Mr. *J. Crans*, raadsheer in het hof van Zuidholland; Mr. *W. J. C. van Hasselt*, regter in de arrondissements-regtbank te Amsterdam; Jh. Mr. *A. G. van Vredenburgh*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Middelburg, en mr. *D. J. Bijleveld*, president van de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben Zondag een' aanvang gemaakt met het onderzoek van eenige der ontwerpen van wet, die aan hare overwegingen zijn onderworpen.

— Bij besluit van 21 October jl., n°. 9, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

te benoemen in deze provincie: tot tweeden gezworen van den Oud Glimes-polder *G. Dankers*, bij continuatie; tot dijkgraaf van den Auvergne-polder *C. Volkers*, bij continuatie; tot dijkgraaf der polders in het Boven- en Benedenland van Ravestein *J. F. van Gulick*, bij continuatie;

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den October 1850, n°. 59, is aan den luitenant ter zee van de 2de klasse jhr. *E. de Wendt Alberda van Ekenstein*, met den laatsten dier maand, op zijn verzoek eervol ontslag verleend uit het korps zee-officieren der Nederlandsche Marine.

— Het *Staatsblad* n°. 65, behelst een Besluit van 15 October jl. houdende goedkeuring van een reglement van politie voor het Nederlandsche gedeelte van het Kanaal van Luik naar Maastricht.

— Bij eene oproeping in de *Staats-Courant* noodigt de Minister van Binnenlandsche zaken alle jongelieden uit, die wenschen benoemd te worden tot attaché bij het Nederlandsch korps diplomatiek, om zich vóór 1 Januarij aanstaande schriftelijk bij het Departement van Binnenlandsche zaken aan te melden, met opgaaf van naam en woonplaats, en onder overlegging van 't bewijs dat zij aan eene van 's Rijks Hoogescholen tot Doctor in de regten zijn bevorderd. De jongelieden voor wie de toestemming des Konings om als kandidaten te worden ingeschreven, zal verkregen zijn, zullen in Maart 1851, op nader te bepalen dag en plaats, een examen afleggen, ten overstaan van de door Z. M. benoemde commissie.

— Bij het aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden wetsontwerp, houdende wijziging der wet van 1846 op de burgerlijke pensioenen, wordt voorgesteld, het *maximum* van pensioen van *f* 5000 op 4000 te brengen; voorts dat aan alle burgerlijke ambtenaren 5 pCt. hunner wedde of belooning zullen worden gekort; dat het onderzoek van alle aanvragen om pensioen wordt opgedragen aan een' raad voor de pensioenen, bestaande uit vijf door den Koning te benoemen leden. De voorgestelde wijzigingen zullen in werking komen op den 1 Januarij 1851, met welk tijdstip het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren wordt opgeheven. De verleende pensioenen zullen niet meer door de *Staats-Courant*, maar jaarlijks, bij het indienen der Staatsbegrooting, aan de Staten-Generaal worden medegedeeld.

— De Hollandsche Bladen melden, dat de organisatie van het wapen der infanterie, zoo als die door het Comité van Defensie is ontworpen en onlangs in groote trekken in de dagbladen medegedeeld, voorloopig door Z. M. goedgekeurd is en zeer waarschijnlijk met 1 Jan. ek. zal ingevoerd worden. Een veertigtal kapiteins zullen, zegt men, dientengevolge o. a. worden benoemd. Ook voor de wapens der kavallerie, artillerie, genie, voor de militaire administratie en de geneeskundige dienst worden reörganisatien ontworpen.

— Naar men verneemt is er Zaturdag bij den Hoogen Raad der Nederlanden eene algemeene vergadering gehouden tot het zamenstellen van eene lijst van zes kandidaten, ter voorziening in de vacature, entstaan door het verleenen van het eervol ontslag aan den baron *van Herzeele*, lid van dat collegie. De opgemaakte lijst zal aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

— Het *Amsterdamsch Handelsblad* zegt, verzocht te zijn te melden, dat er thans tusschen Oostenrijk en Pruissen eene bepaalde overeenkomst is gesloten voor het vervoer van brieven van en naar Oost-Indië, vià Triest, en daarop de aandacht der belanghebbenden in Nederland te vestigen. Oostenrijk zal voortaan van elken brief, wegende een Weener lood, slechts hebben een zeeporto (Alexandrië naar Triest) van 10 kreutzer en voorts 6 kreutzer voor het verdere vervoer door Oostenrijk en Pruissen, zoodat bijv. een brief van Alexandrië naar Hamburg slechts 22 kr. zal kosten. Voor gedrukte bladen onder kruisband wordt per Weener lood gerekend zeeporto 1 kr., in Oostenrijk 1 kr. en in Pruissen 2 kr.

De Engelsche Postadministratie zou reeds maatregelen genomen hebben om alle brieven, gemerkt vià Triest, bij afzonderlijke bezending langs dien weg te doen komen.

— Het *Handelsblad* meldt dat de Paters Jezuiten uit de R. K. kerk de Krijtberg aldaar, voor eene som van ongeveer *f* 150,000 aangekocht hebben eenige groote percelen op de Heerengracht, hoek Spiegelstraat O. Z., met oogmerk om op dat terrein eene kerk op te rigten.

— Te 's Hertogenbosch wordt een adres aan de Tweede Kamer geteekend, opdat deze bij de regering aandringe, of zelve de noodige maatregelen neme tot wering van den meer en meer, tot schade van den handel en de burgerklasse toenemenden overvloed en omloop van vreemde koperen munt.

— Men is te Nijmegen niet vreemd aan het denkbeeld, dat het aan de stedelijke regering aldaar eindelijk gelukken zal, van het gouvernement den noodigen bijstand te verwerven, tot den aanleg eener nieuwe haven, waaraan reeds vele jaren groote behoefte is gevoeld. Het ter sprake brengen van dit belangrijk onderwerp, in eene vorige bijeenkomst der Staten-Generaal, moet de belangstellende aandacht van den minister van binnenlandsche zaken bijzonder opgewekt en het uitzigt geopend hebben op eene aanzienlijke bijdrage van 's Rijks wege.

— Het Groot-Oosten van Zweden heeft aan den dichter *Jan Schouten*, te Dordrecht, eene fraaije zilveren medaille vereerd, als een blijk van erkentenis en hoogschatting voor zijn aan genoemd Groot-Oosten aangeboden dichtwerk, getiteld: *De Vrijmetselarij*.

— In Mei 1851 zal in den Haag wederom eene stedelijke tentoonstelling van schilderijen en andere kunstwerken van levende meesters worden gehouden.

— Uit het verslag van Gedeputeerde Staten van Limburg blijkt, dat de bevolking van dat hertogdom op 1 Januarij laatstleden beliep, met inbegrip der militairen, 205,433 zielen, waarvan 51,296 in de steden en 154,137 ten platten lande. In 1849 zijn geboren 6365 kinderen, als 3213 jongens en 3152 meisjes. Onder deze geboorten zijn begrepen 275 levenloos aangegeven kinderen, alsmede 244 onwettige kinderen. Overleden 4538, als 2284 van het mannelijk en 2254 van het vrouwelijk geslacht, waaronder niet begrepen het bovengemeld getal levenloos aangegeven kinderen. Getrouwd 1456 paren; geene echtscheiding.

— De volgende bijzonderheden worden ontleend aan de berigten, welke per overland-post ontvangen zijn:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de zeven eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt *f* 2,779,400.51, zijnde *f* 658,046.19 meer dan in 1848 en *f* 41,938.81 minder dan in 1849, gedurende hetzelfde tijdvak verkregen is.

Gedurende de zes eerste maanden van 1850 hebben de steenkolenmijnen te Pengaran op Borneo, opgeleverd 2257 ton of 4,515,500 Amsterdamsche ponden steenkolen.

Volgens berigten uit Cheribon, had de epidemie te Lossarie opgehouden, doch had zij zich met toenemende kracht uitgestrekt in de afdeeling Madjalengka. Van de 1500 aangetasten waren 60 lijders bezweken. Een geneeskundige was derwaarts vertrokken.

In de afdeelingen Demak en Grobogan zijn van 15 tot en met 30 Junij 1850, 2141 zieken geneeskundig behandeld, waarvan 251 overleden; van de 4463 geneeskundig behandelden in Grogol waren slechts 67 overleden, terwijl 23 lijders bezweken zijn van de 1514 geneeskundig behandelden in enkele distrecten van de residentie Madioen.

In eenige dessas van de districten Soekaradja en Poerweredjo is de kinderziekte uitgebroken, juist op plaatsen, waar men de kinderen aan de vaccine had onttrokken. De geneeskundige, die zich ter plaatse van de ziekte begeven en zich aldaar onledig gehouden heeft met vacciferen, was van gevoelen dat geen vrees voor verdere uitbreiding dezer ziekte bestond.

Op het eiland Banda heerschte in het begin dezes jaars eene influenza-epidemie, waardoor drie vijfde der bevolking werden aangetast, doch welke spoedig verdwenen is. De sterfte was onbeduidend.

Nadat 's Rijks stoomschepen dezelve verlaten hadden, waren de kusten van Krawang en Cheribon weder verontrust door zeeroovers. Zoo het schijnt, weten zij zich, bij het naderen van stoomschepen, welke op grooten afstand kunnen worden ontdekt, in de menigvuldige kreken te verbergen, en komen weder te voorschijn uit hunne schuilhoeken na het vertrek dier schepen.

In den voormiddag van den 10den Augustus 1850, bij de viering van het Gerbek-feest, is den regent van Kedirie, omringd van de inlandsche hoofden, een groot gedeelte der bevolking en van eenige Europesche ingezetenen, in zijne pondoppo, door eenen Javaan, naar zijn voorkomen van lagen stand, eenen sabelhouw toegebragt aan het hoofd. De regent met zijne kris den aanvaller willende straffen, werd door verscheidene andere inlandsche hoofden ondersteund, die den dader hebben afgemaakt. Ofschoon daardoor een onderzoek moeijelijk is gemaakt, is door den resident van Kedirie echter verzekerd dat geen schijn bestaat, dat deze gebeurtenis in verband zou staan met eenige staatkundige aangelegenheid, gelijk de aanvaller dan ook reeds eenige dagen te voren blijken van krankzinnigheid had gegeven. De wond den regent toegebragt, werd niet gevaarlijk geacht.

In den aanvang dezes jaars zijn 's Rijks korvet *Argo* en stoomschip *Bromo* bestemd geworden [illegible] van zaken op te nemen langs de geheele Ooskust van Celebes en de daar omstreeks liggende eilanden Bongaai en Soela, als ook langs de kusten der residentie Menado.

De expeditie is afgeloopen. Langs de noordkust van Menado zijn bezocht de landschappen Bolang Mogondo, Bolang Banka, Bintaona, Bolongietam en Kaijdipan, alwaar de vorsten in eene goede stemming zijn aangetroffen.

Zoowel uit een staatkundig als zeevaartkundig oogpunt beschouwd, heeft deze togt eene nuttige strekking gehad en heeft dezelve over het algemeen een goeden indruk gemaakt.

Ontmoetingen met zeeroovers hebben niet plaats gehad, hoezeer op elke plaats opzettelijk navraag naar hunne schuilhoeken is gedaan, met oogmerk om hen op te zoeken en uit te roeijen. Op de reis naar Batavia heeft de *Bromo* nog het eiland Kalatoea bezocht en aldaar eene roovers-kampong vernield.

Volgens de laatste van Ternate ontvangen berigten, heerscht in die residentie eene gewenschte rust. De jongste uitbarstingen van den berg aldaar hadden groote schade veroorzaakt aan de te veld staande gewassen.

In Mei jl. waren, als gewoonlijk, te Ternate ten anker gekomen twee schoeners van Manilla onder Soloksche vlag. Vermits echter de markt overvoerd was, heeft men de waren niet dan tegen groot verlies van de hand kunnen zetten.

Overigens heerschte daar eene gewenschte rust.

— Den 21 Julij zijn met den particulieren schoener *Jupiter*, vergezeld van den agent van het Nederlandsch Indische Gouvernement op Bali, *M. Lange*, albier aangekomen Gezanten van Klonkong, Badong, Tabanan en Gianjir, die den 27sten daaraanvolgende, met inachtneming der gebruikelijke plegtigheden, bij Gouverneur-Generaal ten gehoore zijn toegelaten, en bij deze gelegenheid, onder aanbieding van eenige geschenken, hebben overhandigd brieven van hunne Vorsten, van welke die van Klonkong, geschreven door dewa agoeng *Ketoet Agoeng*, onder verzekering van toegenegenheid en vriendschap, de kennisgave inhield van het overlijden van den dewa agoeng *Poetra*, en van het bestaande voornemen om diens lijk 9 Augustus te verbranden, alsmede dat hij denzelven in het bestuur had vervangen, en bekleed was met de magt om te regeren over alle onderdanen van Klonkong, en dat zijn zoon, dewa agoeng *Gede*, door den dewa agoeng *Poetra* verheven en bevestigd was en vervolgens regeren zal op den zetel in het paleis te Klonkong. De brieven van de radjas van Badong, Tabenan en Gianjir behelsden de mededeeling van hun voornemen, om de kontrakten stipt te onderhouden, en betuiging van hun verlangen, om steeds in vriendschap te leven met den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. Deze Gezanten zijn, nadat hun, ter overbrenging aan hunne Vorsten, brieven en geschenken van den Gouverneur-Generaal waren ter hand gesteld, den 3 dezer naar Bali teruggekeerd.

— Sedert eenigen tijd hebben de ter westkunst van Borneo, voornamelijk onder Sambas, gevestigde Chinezen een geest van verzet geopenbaard tegen 's Gouvernements-verordeningen, en zijn zij in geschil geraakt met de rijksgrooten aldaar. Weshalve de Regering eenige troepen derwaarts heeft gezonden.

— Omtrent den ziektetoestand van Amboina wordt berigt, dat die in den laatsten tijd op nieuw in hevigheid is toegenomen, zoo zelfs, dat zich thans weder 204 lijders in het militair hospitaal bevonden, ongerekend een groot aantal ingezetenen, die voortdurend in een lijdenden toestand verkeeren.

— Bevorderd: Bij de genie en sappeurs, tot majoors der genie, de maj. titul. *J. A. Keurenaar* en de kapt. *G. W Fredzees*; tot kapts. der sappeurs, de 1ste luits. *S. M. Hebert*, Jhr. *T. J. H. Gevers* en *D. J. Uhlenbeck*; bij het wapen der artillerie, bij het materieel, tot majoors, de kaps. *N. H. W. S. Whitthon* en *R. J. Kellerman*; bij het personeel, tot kapts., de 1ste luits. *J. P. F. van der Valk* en *J. F. Krämer*.

Op verzoek eervol uit Zr. Ms. milit. dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen: De kapt. der artillerie *J. W. Calkoen*; de kapt. der infant. *J. H. C. Schultse*; de 1ste luit. der infant. *G. P. Kruider*.

Eervol ontslagen: de majoor der infant. *A. J. Andresen*, uit de betrekking van adjudant bij den gener. staf, zullende hij bij het wapen der inf. terugkeeren.

— De standplaatsen en jaarwedden der voor Nederl. Indie toegestane predikanten zijn door den Gouverneur-Generaal geregeld als volgt: te Batavia voorloopig drie predikanten, ieder op een jaarwedde van *f* 6000; te Samarang, een predikant *f* 6000 en een *f* 4800; te Soerabaija, een predikant *f* 6000 en een *f* 4800, te Tagal, een predikant *f* 4800; te Soerakarta, een predikant *f* 4800; te Passaroean, een predikant *f* 4800; te Amboina, twee predikanten, ieder *f* 4800; te Saparoea, een predikant *f* 3600; te Hiela, een predikant *f* 3600; te Banda, een predikant *f* 4800; te Maskassar, een predikant *f* 4800, te Padang, een predikant *f* 4800; te Riouw, een predikant *f* 3600; voor Borneo en Benkoelen, een reizend predikant *f* 3600, met bepaling dat deze te Batavia zal resideren.

De medegedeelde berigten omtrent de geheele verwoesting van Frederikstadt schijnen eenigermate overdreven geweest te zijn, ofschoon de aangerigte schade zeer groot is. Het Zuidelijk gedeelte der stad heeft het meest geleden, maar het noordelijk gedeelte is grootendeels staande gebleven. Onder de geheel vernielde gebouwen wordt, ook in deze nadere berigten, de kerk der Remonstranten genoemd.

Volgens opgave in een Deensch blad zijn tijdens het beschieten tien inwoners gedood en dertien gekwest, en van de 506 huizen 137 geheel afgebrand en 285 in meerdere of mindere mate beschadigd.

— De Overlandmail heeft te Londen, tijdingen van het Vasteland van Indie tot 17 September overgebragt. Op het grondgebied van den Nizam bleef de kleine burgerkrijg aanhouden. In Oude waren de zaken voortdurend in een staat van verwarring. De toestand van Punjaub was zeer gunstig, nadat de oproerige bevolking ontwapend en tot hare gewone bezigheden teruggekeerd was. Sir *C. Napier* zou Simla den 5den November verlaten, en de reis naar Engeland aannemen. Denkelijk zal het maken van Spoorwegen tusschen Bombay en Bengalen in November of December aangevangen worden.

Het belangrijkste nieuws uit China, tot 24 Augustus, is dat onder het 59ste regiment Engelsche troepen te Hong-Kong eene groote sterfte heerschte. Sedert zijne aankomst in die kolonie had dat regiment reeds negentig man, meest aan koortsen verloren. — Men zeide dat in de provinciën die aan Canton grenzen ernstige sporen van opstand ontdekt waren, met het doel om de tegenwoordige Chineesch-Tartaarsche dynastie te doen vallen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 21 October.

TARWE tot vorige prijzen aan Cons. verkocht: 130 ℔ witbonte Poolsche *f* 295; 130 ℔ bonte dito *f* 288; 128 ℔ dito *f* 284, 285; 133 ℔ Cubanca *f* 252; 130 ℔ O. Zeeuwsche *f* 263.

ROGGE iets hooger, met veel handel; verkocht: 122 ℔ Pruiss. *f* 165; 121 ℔ puike dito *f* 164; 122 ℔ Gelders. *f* 162; 118 ℔ Munst, *f* 150.

GERST prijsh.: 115 ℔ Deens. *f* 148; 113 ℔ Pomm. *f* 145.

HAVER wat aangenamer: 74 ℔ Voeder *f* 93.

BOEKWEIT *f* 5 à 6 hooger: 120, 122 ℔ Amersf., Nijkerker en Gooische *f* 196, 200.

KOOLZAAD, Vriesch 46, 47 P. vl.; Stichts $55^1/_2$ P. vl.; Elve $55^1/_2$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Oct. eerstk. 60 P. vl.; in Nov. eerstk. $59^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 108, 109, 110 ℔ Arch. *f* 280, 285, 290; 110 ℔ Tilsch *f* 270.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $36^1/_2$; Vlieg. *f* $35^3/_4$; 1 Nov. en Dec. eerstk. *f* $35^3/_8$; 1 Mei eerstk. *f* $35^3/_4$, 1 Sept. eerstk. *f* $35^3/_4$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $36^1/_2$, Vlieg. *f* $35^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $38^1/_2$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à 63. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $7^1/_2$ à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 22 OCTOBER 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f*	0,00	tot *f*	8,10.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	8,15	» »	8,65.
Het dito dito Rogge	» »	5,80	» »	6,15.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	5,50.
Het dito dito Boekweit	» »	5,15	» »	5,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven once en vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,28.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	2,30.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *October*) waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $56^7/_{16}$, $^5/_8$; 3 pCt. $67^9/_{16}$, $^5/_8$; 4 pCt. $88^1/_2$, $^3/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. 47; Fr. Oblig. 3 pCt. $53^5/_{16}$, $^7/_{16}$; Spanje Ardoins $11^1/_8$, $^3/_{16}$; dito van 510 p. st. $11^5/_{16}$, $^3/_8$; 3 pCt. 39; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^7/_8$, $^3/_{16}$; Coupon Ardoins $8^{11}/_{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $36^7/_8$, 37, $36^7/_8$; 4 pCt. $36^1/_{16}$, $^1/_{16}$, $^1/_4$; Rusland 5 pCt. $104^1/_2$, $^5/_8$; dito 1828—29 104, $^1/_8$; Certif. $4^1/_2$ pCt. $95^7/_{16}$; 4 pCt. bij *Hope* $87^3/_{16}$, $^1/_4$; Id. bij *Stieglitz* $87^1/_{16}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $74^3/_4$, $75^1/_4$; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. 40, $^3/_{16}$; dito Nieuwe 5 pCt. $79^7/_8$, 80; Denem. $99^1/_2$; Brazilie $88^1/_2$.

Advertentiën.

* Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, H. VAN DEN DRIES, geboren KOSTER.

BREDA, den 21 October 1850.

Geregtelijke Aankondiging.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, op den 15den October 1850 gewezen, behoorlijk geregistreerd en beteekend, is AUGUSTINUS FLORENTIUS ANTONIUS VAN DAASDONK, Onderwijzer, gedomicilieerd te *Breda*, wegens krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

Voor deugdelijk uittreksel,

BREDA, 23 October 1850. Mr. J. F. J. DART.

Kosteloos.) *Prokureur.*

*** **DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,**
opgerigt in den Jare **1807** *te Amsterdam,*

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENS-VERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,
P. LANGERHUIZEN.
Heerengracht, tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, N°. 83.

Correspondenten in de Provincie Noord-Braband.

Te BREDA . . . . de Heer Mr. H. VAN DER MEER, Advocaat.
'sBOSCH . . . . J. DE BERGH, Notaris.

*** Bij de Boekhandelaars KEMINK & ZOON te *Utrecht*, is uitgekomen:

I. CODEX DIPLOMATICUS NEERLANDICUS of Verzameling van Oorkonden betrekkelijk de Vaderlandsche Geschiedenis, 1e Deel in 2 afdeelingen gr. 4°. . . . . . . *f* 5.20.
Uitgegeven door het *Historisch Genootschap*, gevestigd te Utrecht.

Mede is door het genoemd Genootschap uitgegeven:

II. Het Derde Deel, 1e Stuk der BERIGTEN, waarin onder anderen is opgenomen: Catalogue Analyt. de 670 Documents relatifs à l'histoire pol. et administr. du royaume de *Hollande*, Conservés dans les diverses Bibliothèques de Paris.

III. ARCHIEF VOOR KERKELIJKE EN WERELDLIJKE GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND, *meer bepaaldelijk van* UTRECHT (als vervolg op het Archief uitgegeven door Wijlen den Heer J. J. DODT VAN FLENSBURG) door Jhr. Mr. A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK, Eerste Deel, gr. 4°. *f* 10.00.

IV. OVER DE GRENZEN VAN DE REGTEN *van Gezanten en van Secretarissen van legatie van vreemde Mogendheden, uit het oogpunt van het verband tusschen het Privaatregt en tusschen het Publieke regt.* Regtsgeleerde Verhandeling, door Mr. EVERTSEN DE JONGE, Advocaat, gr. 8°. . . . . *f* 5.60.

V. FRITHJOFS SAGA door ESAIAS TEGNÉR, uit het Zweedsch vertaald door wijlen P. F. L. C. VON EICHSTORFF, met een voorwoord door Mr. C. L. SCHÜLLER TOT PEURSUM, gr. 8°. carton . . . . *f* 1.80.

VI. LEER DER VOEDINGSMIDDELEN VOOR HET VOLK, door Dr. JAC. MOLESCHOTT, gr. 8°. . . . . *f* 2.60.
INHOUD: Inleiding. *Eerste Boek:* de stofwisseling. Over de vorming des bloeds. Over de vorming der vaste deelen van het menschelijk ligchaam. Over de afscheiding. Over de uitscheiding. Over honger en dorst. *Tweede Boek:* de voedingsmiddelen. Het begrip van voedingsstof en voedingsmiddel. *Eerste Afdeeling:* Over de spijzen. Het vleesch en de eijeren. Het brood en de koeken. De erwten, boonen en linzen. De groenten. De aardappelen en knollen. Het fruit. *Tweede Afdeeling:* Over de dranken. Het water. De melk. Koffij, thee en chocolade. Bier, wijn en Brandewijn. *Derde Afdeeling:* Over de toespijzen. Het keukenzout. De boter en de boomolie. De kaas. De azijn. De suiker. De specerijen. *Derde Boek:* De leefregels. De oorzaken en het begrip der leefregels. Ontbijt, middagmaal en avondeten. De leefregels van het kind. De leefregels van den jongeling, den man en den grijsaard. De leefregels der vrouw. De leefregels der handwerkers. De leefregels der kunstenaars en geleerden. De leefregels in den zomer en winter. Besluit.

VII. DE OPERATIEVE CHIRURGIE van JOHANN FRIEDRICH DIEFFENBACH IIe Deel, 7e Aflevering . . . . *f* 1.20.
Hiermede is dit belangrijke werk compleet in 2 *Deelen* gr. 8°, waarvan de prijs is . . . . *f* **16.80**.

VIII. WAT DUNKT U VAN U ZELVEN? Spiegel voor allen die belijdenis des geloofs hebben afgelegd door Dr. J. J. DOEDES, in linnen . . . . *f* 0.80.
25 Exempl. te zamen nemende à . . . . 0.60.

Ter Perse is, om spoedig te verschijnen:

IX. *Tweede vermeerderde druk* van de EERSTE BEGINSELEN DER VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS door Professor L. G. VISSCHER.

*** Door A. VAN DER MAST, te *Gorinchem*, is verzonden:

DR. REMIGIUS FRESENIUS,

LEERBOEK DER SCHEIKUNDE, VOOR LAND- EN BOSCH-BOUWERS EN STAATHUISHOUDKUNDIGEN, door *E. A. ENKLAAR*, *eerste afdeeling*. . . . . *f* 0,64.
Dit werk zal in 4 ongelijk groote afdeelingen worden uitgegeven en circa 25 vel druks bevatten. Ieder vel druks, buitengewoon compres gezet, zal à 16 Cents berekend worden.

Een eigenlijk leerboek der scheikundige wetenschap, met bepaalde betrekking tot den landbouw, moet in den tegenwoordigen tijd eene welkome zaak zijn, en geen werk kan daartoe geschikter zijn, dan het hierbij aangekondigde van den Hoogl. FRESENIUS, een werk, geheel op de hoogte van den tijd staande, en waarvan de Hoogleeraar Cop, te *Deventer*, zoodra hij het kende, zeide: «Het is zeker goed, want nimmer heb ik anders als goed werk van FRESENIUS gezien."

BESTELLINGS-LIJST

op een LANDHUISHOUDKUNDIG ZAKBOEK VOOR HET JAAR 1851, ten dienste van: *Landhuishoudkundigen, Landbouwers, Veehouders, Paardenkoopers, Boomkweekers, Tuinlieden, Rentmeesters en allen die belang in het Landleven stellen*, 1e Jaargang. In klein 8°, gebonden in moré *en portefeuille*, met vergulden titel. . . . . *f* 1,00.
Even als op den BOUWKUNDIGEN ALMANAK, hoop ik hierop een aantal bestellingen te ontvangen.

Bouwkundige Almanak,

VOOR HET JAAR 1850.

OF

Onmisbaar Zakboek

VOOR

INGENIEURS, AANNEMERS, ARCHITECTEN, TIMMERLIEDEN, MEUBELMAKERS, METSELAARS, STEENHOUWERS, SMIDS, SCHILDERS, ENZ. EN ALLEN DIE EENIGZINS MET DE BOUWKUNDE IN BETREKKING STAAN,

DOOR

J. H. HARTE,

In kl. 8°. gebonden in moré. *Tweede druk.* . . . . *f* 1,00.
In weerwil der groote oplaag, was de eerste druk van dezen Almanak in weinig tijds uitverkocht.
LOSSE BLADEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN REGTER. . . . . *f* 2,60.
Dit werk is in een' onderhoudenden stijl geschreven, en zal wel een plaatsje in Leesbibliotheken en Leesgezelschappen vinden.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER **ENGELSCHE TAAL,** vooral ook ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. Door Dr. J. J. DE HOLLANDER, Lector aan genoemde Akademie.
Eerste afdeeling: Spraakkunst . . . . *f* 0,80.
In dit werkje worden, in den geest waarin het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Akademie gegeven wordt, de beginselen der Engelsche taal behandeld, voor zoo verre de kennis daarvan de Aspirant-Adelborsten gevorderd wordt, en de Aspirant-Kadetten haar dienen te bezitten om er eenig nut van te hebben.
Met nog eene Afdeeling van gelijke uitgebreidheid, eene gemakkelijke Bloemlezing bevattende, zal dit werkje compleet zijn.

OPLOSSINGEN

DER

VERZAMELING

VAN

REKENKUNDIGE OPGAVEN,

TEN DIENSTE VAN

GEVORDERDE LEERLINGEN EN AANKOMENDE ONDERWIJZERS.

IN VIER TWEEHONDERDTALLEN;

DOOR

H. SLUYTERS,

Schoolonderwijzer te Kapelle, eiland Zuid-Beveland.

TWEEDE DRUK.

Prijs 90 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.